

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 10C/85/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118208376
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Singerová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2019:4118208376.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Zuzanou Singerovou v spore žalobkýň: 1/ D. K., narodená: X.X.XXXX, bytom D. XX/X, T., 2/ S. K., narodená: X.X.XXXX, bytom D. XX/X, T., 3/ T. K., narodená: X.X.XXXX, bytom D. XX/X, T., zastúpená zákonným zástupcom žalobkyňou 1/ a 4/ W. K., narodená: XX.X.XXXX, bytom S. XXX/XX, T., všetci žalobkyne zastúpené advokátskou kanceláriou: Advokátska kancelária STOKLASA & STOKLASOVÁ s.r.o., so sídlom Farská 25, Nitra, proti žalovaným: 2/ Allianz - Slovenská poisťovňa a.s., so sídlom Dostojevského rad 4, Bratislava, IČO: 00151700 a 3/ HORNEX, a.s. so sídlom Agátová 4D, Bratislava 841 01, IČO: 35 802 570, zastúpený advokátom: JUDr. Branislav Drgoňa, so sídlom Jesenského 2, Bratislava, o zaplatenie nemajetkovej ujmy a to žalobkyňi 1/ sumu 40 000 eur, žalobkyňi 2/ sumu 40 000 eur, žalobkyňi 3/ sumu 40 000 eur a žalobkyňi 4/ sumu 40 000 eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaní 2/ a 3/ sú povinní zaplatiť žalobkyňi 1/ sumu 20 000 eur, žalobkyňi 2/ sumu 15 000 eur, žalobkyňi 3/ sumu 15 000 eur a žalobkyňi 4/ sumu 10 000 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného plniť.

II. Žaloba sa vo zvyšnej časti zamieťa.

III. Žalobkyne 1/ až 4/ majú proti žalovaným 2/ a 3/ vo vyhovujúcej časti nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

IV. Konanie o žalobe žalobkyne 1/ o zaplatenie škody 3745,60 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne od 11.11.2017 do zaplatenia sa proti žalovanému 2/ zastavuje.

V. Žalovaný 2/ nemá v časti zastaveného konania proti žalobkyňi 1/ nárok na náhradu trov konania.

VI. Žalovaní 2/ a 3/ sú povinní zaplatiť Slovenskej republike prostredníctvom Okresného súdu Nitra súdny poplatok 1866 eur s tým, že plnením jedného so žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného plniť.

odôvodnenie:

1. Žalobkyne žalobou požadujú, aby im žalovaní 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne nahradili nemajetkovú ujmu a to žalobkyňi 1/ sumu 40 000 eur, žalobkyňi 2/ sumu 40 000 eur, žalobkyňi 3/ sumu 40 000 eur a žalobkyňi 4/ sumu 40 000 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných. Žalobu odôvodnili tým, že 21.7.2017 v čase o 13.20 hod. došlo v obci V. pri T. k dopravnej nehode medzi osobným motorovým vozidlom Fiat Ducato, ktoré viedol žalovaný 1/ a vozidlom, ktoré viedol R. K., vedľa ktorého sedela

žalobkyňa 1/. V dôsledku dopravnej nehody prišlo k usmrteniu R. K., ktorý bol manželom žalobkyne 1/, otcom žalobkýň 2/ a 3/ a synom žalobkyne 4/. Trestným rozkazom Okresného súdu Nitra z 27.4.2018 sp. zn. 5T/44/2018 bol žalovaný 1/ uznaný vinným z prečinu usmrtenia, pretože v dôsledku porušenia ustanovenia § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke - vodič je povinný venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke, § 4 ods. 2 písm. f) toho zákona - vodič nesmie viesť vozidlo, ak jeho schopnosť viesť vozidlo je znížená najmä úrazom, chorobou, nevoľnosťou alebo únavou, § 9 ods. 1 veta prvá toho zákona - vodič je povinný na vozovke alebo v jazdnom pruhu jazdiť vpravo pri pravom okraji vozovky alebo jazdného pruhu prešiel s ním vedeným vozidlom do protismeru, kde sa čelne zrazil s protiidúcim vozidlom, ktoré viedol R. K., ktorý utrpel zranenia, ktorým vo FN T. 21.7.2017 o 15.30 hod. podľahol a žalobkyňa 1/ utrpela zranenia s dobou liečenia do 7 dní. Žalovaný 1/ tým, že inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a tento čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona. Súd mu za to uložil trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, ktorého výkon podmienene odložil na skúšobnú domu 3 roky a trest zákazu viesť osobné motorové vozidlo na 4 roky. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť 19.5.2018. Žalovaný 1/ bol zaviazaný nahradiť žalobkyňi 1/ škodu 3745,60 eur, Union zdravotnej poisťovni a.s. škodu 542 eur a so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal súd žalobkyňu 1/ na civilné konanie. Žalobou sa domáhajú ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy, pretože žalovaný 1/ im spôsobil neodstrániteľnú ujmu a nenapraviteľnú citovú ujmu spočívajúcu v depresívnych stavoch, ich ochudobnením o možnosť ďalšieho vzťahu s manželom, otcom a synom. S ohľadom na veľmi intenzívny zásah do súkromného a rodinného života a spôsobenú ujmu im vznikol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Pretože do úvahy neprichádza upustenie od neoprávneného zásahu, odstránenie jeho následkov je možné iba poskytnutie zadosťučinenia v peniazoch. Výška požadovanej náhrady je primeraná s ohľadom na tragický následok, nezmieriteľný žal a smútok a depresívne stavy a v súlade s princípom proporcionality (rozsudok Najvyššieho súdu v Slovenskej republike sp.zn. 6Cdo/60/2016, ktorým bola priznaná náhrada 40 000 eur, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 12Co/465/2014, ktorým bola priznaná náhrada 3 x 33 500 eur, Krajského súdu v Trnave sp.zn. 24Co/368/2015-311, ktorým bola priznaná náhrada 40 000 eur). Žalovaný 2/ je poisťovateľom zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktoré viedol žalovaný 1/ a podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2011 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, uhrádza škody poisťovateľ poškodenému a poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok priamo proti poisťovateľovi. Poukázali na uznesenie Ústavného súdu SR z 16.12.2015, sp.zn. III. ÚS 646/2015, z 11.10.2016 sp.zn. III. ÚS 666/2016 a I. ÚS 474/2016, ktorý poukázal aj na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ sp.zn. C 22/12 z 24.10.2013, rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 26.10.2017 sp.zn. 9Co/341/2015, Krajského súdu v Prešove z 27.2.2017 sp. zn. 8Co/33/2016). Pripojili trestný rozkaz.

2. Žalobkyňa 1/ v priebehu konania 14.8.2018 rozšírila žalobu tak, aby jej žalovaní 1/ a 2/, spoločne a nerozdielne zaplatili aj škodu 3745,60 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne od 11.11.2017 do zaplatenia, pretože trestný rozkaz bol v uvedenej časti zrušený a ona bola odkázaná s týmto nárokom na civilné konanie. Škoda pozostáva z nákladov na pohreb, odťah vozidla a škody na zdraví s tým, že úroky z omeškania požaduje od doručenia výzvy. K návrhu pripojila doklady.

3. Žalobkyne na výzvu súdu opravili žalobu tak, že požadujú, aby im žalovaní 1/ a 2/ nahradili ich ujmu spoločne a nerozdielne.

4. Žalovaný 1/ k žalobe, jej oprave a rozšíreniu namietal, že nie je pasívne vecne legitimovaný, pretože v rámci prípravného konania bolo preukázané, že v čase dopravnej nehody bol zamestnancom spoločnosti HORNEX, a.s., riadil motorové vozidlo, ktorého držiteľom je táto spoločnosť a vlastníkom leasingová spoločnosť a to oprávnené a s jeho súhlasom s ním vykonával služobnú cestu a preto sú vo vzťahu k nemu preukázané predpoklady pre aplikáciu § 420 ods. 2 a § 427 Občianskeho zákonníka. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26.9.2013 sp. zn. 3Cdo/228/2012). Nenamietal základ nároku na náhradu škody, ktorá by mala byť nahradená z povinného zmluvného poistenia. Namietal však proti úroku z omeškania a výške požadovanej ujmy s tým, že nie je primeraná a nárok nie je preukázaný. Žalobu navrhol vo vzťahu k nemu zamietnuť. Pripojil kópiu pracovnej zmluvy, dodatok k nej, navrhol pripojiť trestný spis, vypočúť žalovaného 1/ a S. Y. ako svedka, ak by boli jeho tvrdenia sporné.

5. Žalovaný 2/ k žalobe, jej oprave a rozšíreniu rovnako namietal, že nie je v spore pasívne vecne legitimovaný, pretože zákon o zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou osobného motorového vozidla sa nevzťahuje na náhradu nemajetkovej ujmy titulom ochrany osobnosti. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR č.k. 4Cdo/168/2009, č.k. 4Cdo/139/2011, č.k. 3Cdo/301/2012, č.k. 8Cdo/219/2016 z 15.5.2017, KS BB č.k. 13Co/39/2012, KS Žilina č.k. 5Co/141/2011, KS Prešov č.k. 12Co/89/2013, na to, že ani rozsudok Súdneho dvora z 24.10.2013 neprináša jednoznačné závery a nie je jednotný ani Ústavný súd SR. Namietal, že žalobkyne nepreukázali výšky požadovanej náhrady a to ani rozsudkami, na ktoré poukázali a to KS Žilina sp. zn. 7Co/578/2014, ktorým bolo manželovi za stratu manželky a dvoch detí priznaných 45 000 eur a KS Bratislava sp. zn. 9Co/341/2015, ktorým bolo priznaných manželovi 15 000 eur a dospelému synovi 7500 eur. Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 4Cdo/139/2011 priznal rodičom 15 000 eur, sp. zn. 1Cdo/77/2009 priznal 6639,78 eur za úmrtie syna a brata. Požadované odškodné je neprimerané aj vzhľadom k úprave odškodňovania obetí násilných trestných činov podľa zákona č. 215/2006 Z.z., podľa ktorého by celková výška náhrady mala byť 21 750 eur. Uviedol, že peňažná náhrada nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia a pôsobiť likvidačne. Namietal, že žaloba je v časti náhrady škody nedôvodná a navrhol ju zamietnuť, pretože v novembri 2018 uspokojil nároky žalobkyne 1/ na náhradu škody v rámci zákonných limitov v celom rozsahu a aj proti úrokom z omeškania, ktoré nepreukázala. Namietal, že v prípade náhrady škody a nemajetkovej ujmy nejde u žalovaných o nerozlučné spoločenstvo. Navrhol pripojiť trestný spis, vypočúť žalovaného 1/ a žalobkyne.

6. Žalobkyne v replike namietali, že žalovaný 1/ nepreukázal, že by nebol pasívne vecne legitimovaný, trvali na tom, že žalovaný 2/ je pasívne vecne legitimovaný a že výška požadovanej náhrady zodpovedá vážnosti zásahu. Navrhli, aby súd vyzval žalovaného 1/ na predloženie jednoznačných a nesporných dôkazov o plnení si pracovných úloh pre zamestnávateľa v čase zásahu.

7. Žalobkyňa 1/ vzala žalobu v časti o zaplatenie škody 3745,60 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne od 11.11.2017 do zaplatenia späť s odôvodnením, že žalovaný 2/ jej v novembri 2018 zaplatil škodu v maximálne prípustnej výške.

8. Súd nariadil predbežné prejednanie sporu. Právny zástupca žalovaného 1/ trval na nedostatku svojej pasívnej vecnej legitimácie a v prípade späťvzatia žaloby proti nemu uviedol, že nebude požadovať náhradu trov konania a so späťvzatím súhlasí. Predložil pracovnú zmluvu, dodatok č. 1 k nej, evidenciu dochádzky, zmluvu o podnikateľskom nájme hnutelných vecí, správu o povesti, časť zápisnice o výsluchu S. Y. z 8.8.2017 a žalovaného 1/ z 15.1.2018, evidenčnú kartu vozidla, kalkuláciu opravy, poisťnú zmluvu a fotodokumentáciu. Zástupca žalovaného 2/ uviedol, že vzhľadom na zmenu rozhodovacej praxe nebude ďalej rozporovať základ nároku, ale iba jeho výšku, so späťvzatím žaloby proti žalovanému 1/ súhlasil a navrhol ho vypočúť ako svedka. Právny zástupca žalobkyň uviedol, že zväziť späťvzatie žaloby proti žalovanému 1/ po pristúpenie spoločnosti HORNEX a.s. do konania, namietal proti výsluchu žalovaného 1/ ako svedka s tým, že predloží ospravedlňujúci list, čo aj urobil.

9. Po predbežnom prejednaní sporu navrhol právny zástupca žalobkyň písomne pristúpenie spoločnosti HORNEX a.s. do konania na strane žalovaného. Súd uznesením z 21.3.2019 č.k. 10C/85/2018-224 pripustil vstup uvedenej spoločnosti do konania, pretože boli splnené podmienky účasti. Právny zástupca žalobkyň vzal následne písomne žalobu proti žalovanému 1/ v celom rozsahu späť a navrhol, aby súd pripustil zmenu žaloby tak, že žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobkyňi 1/ sumu 40 000 eur, žalobkyňi 2/ sumu 40 000 eur, žalobkyňi 3/ sumu 40 000 eur a žalobkyňi 4/ sumu 40 000 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných. Žalovaný 2/ po oboznámení sa s trestným spisom uviedol, že na výsluchu žalovaného 1/ ako svedka netrvá.

10. Spoločnosť Hornex a.s. ako žalovaný 3/ namietal proti žalobe, jej oprave a rozšíreniu s tým, že žalobkyne nárok nepreukázali, on zaň nezodpovedná a požadovaná výška je neprimeraná. Vyjadril ľútosť a sústrasť žalobkyňiam. Uviedol, že si je vedomý právnej úpravy a rozhodovacej praxe, ale k udalosti prišlo bez jeho viny a nemohol jej nijako zabrániť ani pri vynaložení maximálnej odbornej starostlivosti. Súd by mal prihliadnuť na to, že k nehode prišlo v dôsledku konania žalovaného 1/ a jeho zavinením. Nepoprel, že k dopravnej nehode prišlo počas plnenia si jeho pracovných povinností, ale žalovaný 1/ konal v rozpore s jeho pokynmi a internými pravidlami dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy upravujúce premávku na pozemných komunikáciách, od ktorých sa odklonil a konal

v rozpore s nimi. On žiadnu svoju právnu povinnosť neporušil, naopak splnil si prevenčnú povinnosť podľa § 415 Občianskeho zákonníka. V prípade svojej zodpovednosti namietal neprimeranú výšku požadovanej náhrady s poukazom na prípady uvádzané v článku JUDr. D.. Túto je potrebné porovnávať s inými rozhodnutiami s poukazom na nález Ústavného súdu SR z 14.9.2006 sp. zn. IV ÚS 49/06 a z 4.1.2017 sp. zn. III ÚS 300/06. Poukázal na to, že z hľadiska závažnosti konania žalovaného 1/ neboli v trestnom konaní zistené žiadne priťažujúce okolnosti a preto bol odsúdený na test v dolnej hranici trestnej sadzby. Namietal, že je nutné diferencovať aj medzi nárokmi jednotlivých pozostalých z hľadiska druhu príbuzenstva, resp. spolužitia v spoločnej domácnosti. Žalobu proti nemu navrhol zamietnuť. Pripojil pracovný poriadok, prehlásenie žalovaného 1/, záznam z opakovaného oboznámenia zamestnancov, prezenčné listiny a výňatok z článku JUDr. D..

11. Žalobkyne v replike k vyjadreniu žalovaného 3/ namietali, že v rozhodovacej praxi súdov prišlo k posunu, pretože začali priznávať vyššie sumy ako v minulosti. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/368/2015 - náhrada 40 000 eur, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/658/2014 - náhrada 50 000 eur, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/578/2014 - náhrada 45 000 eur, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 12Co/465/2014 - náhrada 3 x 33 500 eur a aj na nález Ústavného súdu SR z 5.12.2017 sp. zn. III ÚS 288/2017, podľa ktorého majú sudy v porovnateľných veciach rozhodovať rovnako.

12. Na pojednávaní 13.5.2019 aj právny zástupca žalovaného 3/ súhlasil so späťvzatím žaloby proti žalovanému 1/. Uznesením z 13.5.2019 č.k. 10C/85/2018-320 súd preto právoplatne konanie proti žalovanému 1/ zastavil a rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania. Právny zástupca žalobkyň opravil návrh na zmenu žaloby v časti označenia žalovaných. Súd uznesením z 13.5.2019 zmenu žaloby pripustil tak, že žalovaný 2/ a 3/ sú povinní zaplatiť žalobkyňi 1/ sumu 40 000 eur, žalobkyňi 2/ sumu 40 000 eur, žalobkyňi 3/ sumu 40 000 eur a žalobkyňi 4/ sumu 40 000 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných. Právny zástupca žalobkyň na podanej žalobe trval s tým, že tvrdí, že ohľadne zodpovednosti žalovaného 2/ poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6MCdo/1/2016, ktoré bolo publikované v zbierke ako R61/2018 a rozhodnutie Ústavného súdu III. 666/2016 a ohľadne zodpovednosti žalovaný 3/ trvá na tom že je zodpovedný podľa § 420 ods. 2 OZ. V záverečnej reči uviedol, že v konaní bola preukázaná pasívna vecná legitímácia žalovaných, že žalobkyňiam bola spôsobená absolútna ujma, ktorú pociťujú rovnako úkorne a že kvalita vzťahov v ich rodine bola vyššia ako v iných rodinách a preto je výška požadovanej náhrady dôvodná. Uviedol, že aj rozhodovacia prax prešla vývojom. a ospravedlnenie pôvodcu zásahu bolo iba elementárnym vyjadrením slušnosti a pre žalobkyne bez významu. Náhrada má satisfakčný, nie sankčný charakter a nedá sa porovnávať s náhradou, na ktorú poukázal žalovaný 2/ vyplácanej v dôsledku negatívnych rozhodnutí alebo ako odškodnenie obetí. Rozhodnutie nebude pre žalovaných likvidačné, pretože v roku 2017 mal žalovaný 2/ zisk 71. mil. eur, žalovaný 3/ mal majetok 23,29 mil. eur, obrat 38,59 mil. eur, vlastné imanie 3,77 mil. eur a zisk po zdanení 403 000 eur. Zástupkyňa žalovaného 2/ trvala na svojich námietkach s tým, že k zmene rozhodovacej praxe NS SR prišlo bez rozhodnutia veľkého senátu výška je nepreukázaná a neprimeraná. Poukázala na rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 7Co/578/2014, ktorý v roku 2015 za smrť až 3 blízkych osôb priznal náhradu 45.000 eur a poukázal aj rozsudok vo veci Y. proti SR, kde súd matke za smrť dvoch mal. detí spôsobenú úmyselným trestným činom priznal 25.000 eur. Na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/202/2016 z 20.3.2017, ktorý priznal náhradu 7840 eur za smrť manželky a svokra, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/267/2016 z 11.5.2017, ktorý priznal 10.000 eur za smrť otca a 3000 za smrť starého otca, sp. zn. 9Co/8/2017 z 30.11.2017, ktorý priznal 15.000 eur za smrť otca mal. dcéry, obom rodičom 10.000 eur, bratovi 5.000 eur a družke 25.000 eur, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/130/2017 z 24.4.2018, ktorý priznal 8.000 eur za dve usmrtené osoby a to matku a dcéru matke, 4.000 eur za usmrtenie dcéry otcovi a 7.000 eur bratovi dvojčaťu, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/322/2017 zo 16.7.2018, ktorý priznal 15.000 eur za smrť syna otcovi a 15.000 eur bratovi. Osobitne poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 26Co/724/2015 z 31.10.2015 s ktorým sa stotožňuje, ktorý priznal 10.000 eur každému z rodičov a 3.000 eur každému zo súrodencov. Poukázala na to, že ani jeden zo žalovaných nie je pôvodcom zásahu a náhrada má slúžiť iba na zmiernenie následkov. V záverečnej reči uviedla, že v konaní bolo preukázané, že intenzita vzájomných vzťahov žalobkyň s nebohým nebola rovnaká, každá z nich bola k zosnulému v inom statuse a aj následky na ich psychickom stave boli iné a nepreukázané. Namietala, že žalovaný 2/ nie je zodpovedný, v prípade úspechu bude iba plniť a preto by mal súd prihliadať na majetkové pomery pôvodcu zásahu, ktorý bol odsúdený, trest prijal, čo má byť určitou formou morálnej satisfakcie pre žalobcov a nemal zlú povesť.

Poukázala na kritériá vyjadrené v rozhodnutiach Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3456/2015 a I. ÚS 2844/2014. Navrhla žalobu zamietnuť alebo priznať výšku náhrady podľa týchto kritérií a žalobkyniam priznať náhradu podľa pomeru ich úspechu a neúspechu. Právny zástupca žalovaného 3/ vyjadril ľútosť a sústrasť žalobkyniam, namietal, že nie je pôvodcom zásahu, že urobil všetky opatrenia na jeho odvrátenie, aby jeho motorové vozidlá boli prevádzky schopné, že k zmene rozhodovacej praxe neprišlo. Po výsluchu žalobkýň už nenamietal iba príbuzenský pomer k zosnulému. V záverečnej reči uviedol, že hodnota ľudského života je nevyčísliteľná, pochopiteľná strata, ktorú pociťujú pozostalí, avšak náhrada musí byť primeraná a zodpovedajúca aktuálnej rozhodovacej praxi. Namietal, že rozhodujúce sú majetkové pomery pôvodcu zásahu, že bolo preukázané, že intenzita vzájomných vzťahov žalobkýň a zosnulého bola obdobná ako v iných fungujúcich rodinách. Žalobu navrhol zamietnuť.

13. Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán sporu, vykonal dokazovanie výsluchom žalobkýň a vychádzal z listinných dôkazov, ktoré strany sporu predložili, boli doručené protistrane a ich obsah nebol spochybnený a vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, ktoré neboli doručené alebo bol ich obsah spochybnený a to pracovnou zmluvou, dodatkom č. 1 k nej, evidenciou dochádzky, zmluvou o podnikateľskom nájme hnutelných vecí, správou o povesti žalovaného 1/, časť zápisnice o výsluchu poškodeného S. Y. z 8.8.2017 a žalovaného 1/ z 15.1.2018, evidenčnou kartou vozidla, kalkuláciou opravy, oznámením o ukončení likvidácie, fotodokumentáciou, listom žalovaného 1/, pracovným poriadkom žalovaného 3/ BC002, prehlásením žalovaného 1/, záznamom z opakovaného oboznámenia zamestnancov, prezenčnými listinami, výňatkom z článku JUDr. D., rozhodnutia súdov, výpisom z obchodného registra žalovaného 2/ a 3/, výpis z registra obyvateľov SR, z pripojeného trestného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 5T/44/2018 s uznesením o začatí trestného stíhania, zápisnicou o výsluchu M. D. z 25.7.2017 a 16.1.2018, žalovaného 1/ z 25.7.2017 a 15.1.2018, S. Y. z 8.8.2017 a 8.2.2017, žalobkyne 1/ z 10.8.2017 a 24.1.2018, znaleckým posudkom Ing. Y. W.-H., uznesením o vznesení obvinenia, obžalobou, trestným rozkazom a za preukázané považoval nasledovné skutočnosti:

14. V konaní nebolo sporné, z výsluchu žalobkýň a výsledkov lustrácií v registri obyvateľov SR na žalobkyne 1/ až 3/ bolo aj preukázané, že R. K. bol synom žalobkyne 4/, manželom žalobkyne 1/ a otcom žalobkyne 2/ a 3/. Žalobkyňa 4/ mala v čase smrti svojho syna 70 rokov, žalobkyňa 1/ mala 45 rokov, žalobkyňa 2/ mala 25 rokov a žalobkyňa 3/ mala 14 rokov. Z výsluchu všetkých žalobkýň bolo preukázané, že zosnulý žil pred smrťou v spoločnej domácnosti s manželkou a svojimi dvoma dcérami. S manželkou žil v dlhoročnom usporiadanom manželstve, mali spoločné záľuby a záujmy, chodili spolu na dovolenky, počas pracovnej doby si zavolali, po práci chodili spolu domov, trávili spolu všetok voľný čas, rozumeli si, boli na seba veľmi naviazaní a tak im to vyhovovalo, manželka nevedela bez manžela ani zaspať a jej život je teraz prázdny. Aj obe dcéry boli na otca veľmi naviazané. Žalobkyňa 2/ bola jeho prvou dcérou, od detstva s otcom trávila veľa času, otec sa o ňu staral v detstve a aj dospelosti jej nosil obed do práce, po práci s mím chodila po práci na nákupy a na chalupu a spolu s rodičmi chodila doposiaľ na spoločné dovolenky. Žalobkyňa 3/ bola na otca rovnako naviazaná, boli si blízki, všetko spolu robili, matka jej správu o jeho smrti nemohla ani povedať a po nej sa jej zrútil celý svet. Zosnulý bol v čase svojej smrti vitálny, bol zručný v domácnosti, aj na chalupe a staral sa a žil pre rodinu, pracoval, mal príjem 700 eur, resp. 800 eur a privyrobil si 200 eur mesačne. Žalobkyňa 1/ pracovala a v súčasnosti pracuje s príjmom 680 eur mesačne, poberá vdovský 180 eur mesačne. Žalobkyňa 2/ bola v čase smrti otca zamestnaná na čiastočný úväzok s príjmom 250 eur mesačne, o ktorú prácu na krátky čas prišla z dôvodu starostlivosti o žalobkyňu 1/, v súčasnosti pracuje s príjmom 750 eur v hrubom mesačne. Žalobkyňa 3/ bola a aj je nezaopatrené dieťa, po skončení prázdnin sa vrátila do školy. Žalobkyňa 1/ na ňu poberá sirotský 120 eur mesačne. Matka zosnulého je vdova a mala jediného syn. V čase jeho smrti nežili v spoločnej domácnosti a syn ju zvykol navštevovať niekoľko krát do týždňa po pracovnej dobe. V súčasnosti sa s jeho manželkou a deťmi stretáva cez sviatky a žalobkyňa 3/ ju zvykne po škole navštevovať. Nebola na zosnulého finančne odkázaná. Žalobkyňa 1/ a 4/ tvrdili, že od smrti manžela a syna majú psychické problémy, pre ktoré museli vyhľadať odbornú pomoc, žalobkyňa 1/ užívala a užíva lieky a zhoršili sa im fyzické zdravotné problémy, ktoré tvrdenia žalovaní namietali a žalobkyne ich nepreukázali. Žalobkyňa 1/ uviedla, že psychickým problémom práceneschopná nebola. Žalobkyne 2/ a 3/ nemuseli vyhľadať odbornú pomoc. Z výsluchu žalobkyne 1/ až 3/ bolo preukázané, že žalovaný 1/ sa im ospravedlnil iba písomne, so žalobkyňami 1/ a 2/ sa pri osobnom stretnutí po nehode nerozprával a pri ďalšom osobnom stretnutí na súde ich nepozdravil a nepozrel sa na ne, rovnako so žalobkyňami 3/ a 4/, pre ktoré to bolo prvé osobné stretnutie. Žalobkyňa 4/ namietala proti tvrdeniam, žalovaného 3/, že dodržal všetky opatrenia, pretože jeho zamestnanec za volantom zaspal.

15. Zo správy o povesti žalovaného 1/ z Mestského úradu v Banskej Bystrici z 19.1.2018 bolo preukázané, že je rozvedený, má dve dcéry, ktoré sú vydaté, býva sám, zaujíma sa o prírodu, turistiku a šport. Z tejto správy, pracovnej zmluvy z 14.9.2015, jej dodatku z 30.8.2016 a z výpovede konateľa žalovaného 3/ S. Y. v trestnom konaní bolo preukázané, že žalovaný 1/ bol od 31.8.2016 do 31.8.2017 zamestnaný u žalovaného 3/. Z jeho písomného prehlásenia žalovaného 1/ z 16.9.2015 bolo preukázané, že sa oboznámil s internými predpismi žalovaného 3/ a to s pracovným poriadkom BC016, ktorý žalovaný 3/ súdu nepredložil. Z pracovného poriadku BC002 vyplýva, ktorý bol prerokovaný so zástupcom zamestnancov 29.1.2016, je účinný od 1.2.2016 a zamestnanci sú podľa neho povinní pri výkone práce dodržiavať právne predpisy predchádzať škodám. Z časti prezenčnej listiny z 4.2.2016 a z 24.1.2017 vyplýva, že žalovaný 1/ bol prítomný na opakovanom oboznámení zamestnancov na vedenie motorového vozidla v zmysle zákona č. 124/2006 Z.z.. Zo záznamu žalovaného 3/ z 24.1.2017 bolo preukázané, že oboznámil svojich zamestnancov so zmenami právnych predpisov na zaistenie BOZP najmä podľa charakteru vykonávanej práce pri vedení motorového vozidla a to zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a vyhlášky MV SR č. 9/2009 Z.z., ktorou sa tento zákon vykonáva, pričom z 23 osôb, vyhovel 23 osôb. Z evidencie dochádzky vyplýva, že žalovaný 1/ bol 21.7.2017 v práci od 7.00 hod. do 15.30 hod. Zo zápisníc o výsluchu žalovaného 1/, konateľa žalovaného 3/ S. Y., uznesení, obžaloby a aj trestného rozkazu v trestnom konaní, bolo preukázané, že žalovaný 1/ bol 21.7.2017 o 13.00 hod. vyslaný na služobnú cestu z Y. do T. počas tejto cesty užíval vozidlo Fiat Ducato. Z evidenčnej karty vozidla z 25.7.2017 a aj fotodokumentácie vyplýva, že držiteľom tohto vozidla bol žalovaný 3/ a bolo vo vlastníctve Tatra-leasing, s.r.o.. V konaní nebolo sporné a z výsluchu konateľa žalovaného 3/ aj preukázané, že žalovaný 1/ vozidlo užíval oprávnené a so súhlasom žalovaného 3/. Z výsluchu žalovaného 1/ v trestnom konaní vyplýva, že niesol do T. vibračnú dosku, ktorú mal žalovaný 3/ podľa zmluvy o podnikateľskom nájme hnutelných vecí z 25.7.2017 v nájme. V konaní nebolo sporné, z výsluchu žalovaného 1/, žalobkyne 1/, svedka M. D. v trestnom konaní, z uznesení, obžaloby a trestného rozkazu z trestného spisu bolo preukázané, že 21.7.2017 v čase o 13.20 hod. v obci V. pri T. prešiel žalovaný 1/ s týmto vozidlom náhle do protismeru, kde narazil do osobného motorového vozidla, ktoré viedol R. K., ktorý pri nehode utrpel zranenia na následky, ktorých zomrel po prevoze do nemocnice o 15.30 hod.. Žalobkyňa 1/, jeho spolujazdkyňa a žalovaný 1/ boli prevezení do nemocnice s ľahkými zraneniami. Žalovaný 1/ v trestnom konaní 21.7.2017 a 15.1.2017 uviedol, že sa v deň nehody cítil fyzicky aj psychicky dobre a v V. pri T. išiel rýchlosťou do 50 km a že mu je to ľúto. Pri prvom výsluchu 21.7.2017 uviedol aj to, že keď zbadal tabuľku s nápisom T. pomyslel si, že tam vyloží žabu a dá si kávu, že žalobkyňu 1/ po nehode na múriku a aj v sanitke hovoril, že ho to strašne mrzí, aj keď nevedel čo, myslí si, že mal stratu vedomia alebo mikrosprávok, nechcel obiehať a že sa s rodinou vysporiada. V konaní nebolo sporné a aj bolo preukázané, že zaslal žalobkyňu 1/ dňa 27.7.2015 list, v ktorom sa jej ospravedlnil za to, že šoféroval v osudný deň auto, ktoré im skrížilo cestu a spôsobilo tú najväčšiu stratu, aká môže človeka postihnúť. V liste vyjadril ľútosť nad tým, či sa stalo, uviedol, že táto udalosť zasiahla celú jeho rodinu, známych a zamestnávateľa, ktorí rovnako vyjadrili úprimnú sústrasť. Uviedol v ňom, že nevie, čo spôsobilo to, že v tej chvíli neovládol auto a že prijme trestné stíhanie aj trest. Pri druhom výsluchu 15.1.2018 uviedol, že zaslal ospravedlňujúci list, ku skutku, ktorý mu je kladený za vinu sa priznal aj keď si ho presne nepamätal, ale kvôli strate vedomia nevylučuje, že sa tak mohol stať. Svedok nehody M. D. v trestnom konaní uviedol, že išiel v obci V. pri T. za vozidlom Fiat Ducato rýchlosťou 53 km/hod., keď toto vozidlo bez toho, aby dalo znamenie o zmene smeru jazdy a za situácie nevhodnej na predbiehanie, bez toho, aby brzdilo alebo strhlo riadenie, prešlo do protismeru. Žalobkyňa 1/ v trestnom konaní uviedla, že v obci V. pri T. im prešla nečakane asi 3 metre pred ich vozidlom do protismeru biela dodávka, prešla plynulo, rútila sa na nich a nebrzdila. Vodič dodávky po nehode hovoril, že nevie, čo sa stalo, asi zaspal, že je vyčerpaný a unavený, koľko má roboty. V sanitke rovnako s niekým telefonoval a hovoril mu, že zaspal, pričom s ňou nekomunikoval. Zo znaleckého posudku Ing. Y. W.-H. v trestnom konaní bolo preukázané, že žalovaný 1/ išiel vyššou rýchlosťou ako tvrdil a nesprávnou technikou t.j. prejazdom do protismerného jazdného pruhu a do koridoru pohybu vodiča K. vytvoril z technického hľadiska kolíziu situáciu. Z uznesenia vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva policajného zboru, Okresný dopravný inšpektorát v Nitre ČVS:ORP-96/DI-NR-2017 z 21.7.2017 vyplýva, že bolo začaté trestné stíhanie pre prečin usmrtenia, pretože prišlo k dopravnej nehode tak, že žalovaný 1/ sa plne nevenoval vedeniu svojho vozidla, nejazdil pri pravom okraji cesty, keď s vozidlom náhle prešiel do protismeru, kde prednou časťou vozidla narazil do oproti idúceho vozidla, ktorého vodič na následky zranení, ktoré utrpel zomrel. Z uznesenia z 27.12.2017 bolo preukázané, že žalovanému 1/ bolo vznesené obvinenie z prečinu usmrtenia. Z trestného rozkazu Okresného súdu Nitra z 27.4.2018, sp. zn. 5T/44/2018 bolo preukázané, že žalovaný 1/ bol uznaný za vinného, že 21.7.2017 o 13.20 hod. viedol ako vodič osobné

motorové vozidlo Fiat Ducato v obci V. pri T., pričom v dôsledku porušenia ustanovenia § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, - vodič je povinný venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke, § 4 ods. 2 písm. f) toho zákona - vodič nesmie viesť vozidlo, ak jeho schopnosť viesť vozidlo je znížená najmä úrazom, chorobou, nevoľnosťou alebo únavou, § 9 ods. 1 veta prvá tohto zákona - vodič je povinný na vozovke alebo v jazdnom pruhu jazdiť vpravo pri pravom okraji vozovky alebo jazdného pruhu, v dôsledku čoho prešiel s ním vedeným vozidlom do protismeru, kde sa čelne zrazil s protiidúcim vozidlom, ktoré viedol R. K.. R. K. utrpel pri uvedenej dopravnej nehode zranenia, ktorým v FN Nitra dňa 21.7.2017 o 15.30 hod, podľahol a žalobkyňa 1/ utrpela zranenia s dobou liečenia do 7 dní. Žalovaný 1/ svojim konaním inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a spáchal tento čin závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona. Tým spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona. Súd mu za to uložil trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, ktorého výkon podmienenečne odložil na skúšobnú domu 3 roky, trest zákazu viesť osobné motorové vozidlo na 4 roky, povinnosť uhradiť žalobkyni 1/ škodu 3745,60 eur, Union zdravotná poisťovňa a.s. škodu 542 eur a žalobkyňu 1/ odkázal zo zvyškom jej nároku na náhradu škody na civilné konanie. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť 19.5.2018. Žalovaný 1/ podal proti trestnému rozkazu v časti náhrady škody žalobkyni 1/ odpor s tým, že plniť má žalovaný 2/. V konaní nebolo sporné, že vozidlo malo v čase dopravnej nehody uzavreté povinné zmluvné postenie zodpovednosti za škodu spôsobenú jeho prevádzkou u žalovaného 2/.

16. Podľa čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

17. Podľa hlavy I čl. 8 od. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd z 4.11.1950, ktorý Československá federatívna republika ratifikovala 19.3.1992 a pre Slovenskú republiku sa stal záväzný 1.1.1993 právo na rešpektovanie rodinného, súkromného života, obydlia a korešpondencie.

18. Podľa čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

19. Podľa čl. 41 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, manželstvo je jedinečný zväzok medzi mužom a ženou. Slovenská republika manželstvo všestranne chráni a napomáha jeho dobro. Manželstvo, rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona. Zaručuje sa osobitná ochrana detí a mladistvých.

20. Podľa čl. 1 a 3 základných zásad Zákona o rodine, manželstvo je zväzkom muža a ženy. Spoločnosť tento jedinečný zväzok všestranne chráni a napomáha jeho dobro. Manžel a manželka sú si rovní v právach a povinnostiach. Hlavným účelom manželstva je založenie rodiny a riadna výchova detí. (čl. 1) Rodina založená manželstvom je základnou bunkou spoločnosti. Spoločnosť všetky formy rodiny všestranne chráni. (čl. 2) Rodičovstvo je spoločnosťou mimoriadne uznávaným poslaním ženy a muža. Spoločnosť uznáva, že pre všestranný a harmonický vývin dieťaťa je najvhodnejšie stabilné prostredie rodiny tvorenej otcom a matkou dieťaťa. Spoločnosť poskytuje rodičovstvu nielen svoju ochranu, ale aj potrebnú starostlivosť, najmä hmotnou podporou rodičov a pomocou pri výkone rodičovských práv a povinností. (čl. 3)

21. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

22. Podľa § 13 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. (ods. 1) Pokiaľ by sa nezдалo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. (ods. 2) Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. (ods. 3)

23. Podľa § 16 Občianskeho zákonníka, kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

24. Podľa § 112 ods. 1 Občianskeho zákonníka, blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodeneц a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne počítavala ako vlastnú ujmu.

25. Podľa § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vodič je povinný venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke.

26. Podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vodič nesmie viesť vozidlo, ak jeho schopnosť viesť vozidlo je znížená najmä úrazom, chorobou, nevoľnosťou alebo únavou.

27. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. vodič je povinný na vozovke alebo v jazdnom pruhu jazdiť vpravo pri pravom okraji vozovky alebo jazdného pruhu; to neplatí pri obchádzaní, predchádzaní, otáčaní alebo odbočovaní.

28. Podľa § 193 veta tretia zákona Civilného sporového poriadku, je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

29. V konaní bolo vykonaným dokazovaním a to výpoveďou žalovaného 1/, žalobkyne 1/ a svedka nehody v trestnom konaní a zo znaleckého posudku v trestnom konaní preukázané, že žalovaný 1/ viedol 21.7.2017 o 13.20 hod. v obci V. pri T. svoje osobné motorové vozidlo tak, že sa nevenoval plne jeho vedeniu a sledovaniu situácie v cestnej premávke, jeho schopnosť viesť vozidlo bola znížená únavou a nejazdil vo svojom pruhu pri pravom okraji vozovky alebo jazdného pruhu, čím porušil viaceré ustanovenia zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke. Žalovaný 1/ v dôsledku tohto prešiel so svojim vozidlom do protismeru, kde sa jeho vozidlo zrazilo s osobným motorovým vozidlom, ktoré viedol vodič R. K.. R. K. pri nehode utrpel zranenia, ktorých následkom po prevoze do nemocnice 21.7.2017 o 15.30 hod. podľahol. Žalovaný 1/ bol pre prečin jeho usmrtenia právoplatne odsúdený trestným rozkazom súdu. Súd je týmto rozhodnutím v rozsahu podľa § 193 CSP viazaný, pričom to ani nebolo v konaní sporné. V konaní bolo preukázané, že R. K. bol v čase svojej smrti ženatý so žalobkyňou 1/, bol otcom žalobkyne 2/ a 3/ a synom žalobkyne 4/, ktoré si v konaní uplatňujú nárok na ochrany ich osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a to práva na ich súkromie a rodinný život, do ktorého bolo týmto protiprávnym konaním pôvodne žalovaného 1/ neoprávnene zasiahnuté. Je nesporné, že žalovaný 1/ svojim protiprávnym konaním narušil celistvosť a integritu rodiny žalobkýň, pretože zasiahol do ich práva na rodinný život a súkromie a spôsobil im ujmu, ktorej následky sú trvalé a neodstrániteľné, pretože ochudobnenie žalobkýň v citovej oblasti je nenapraviteľné a permanentné. V konaní boli preukázané všetky predpoklady zodpovednosti a to zavinené protiprávne konanie žalovaného 1/, ktorým neoprávnene zasiahol do práva na ochranu osobnosti žalobkýň a spôsobil im nemajetkovú ujmu a aj príčinná súvislosť medzi týmto konaním a následkom. Vzhľadom na závažnosť zásahu, ktorý bol trestným činom a jeho dôsledky a to stratu blízkeho príbuzného, nie je morálne zadosťučinenie (nepeňažná satisfakcia) podľa § 13 ods. 1 Občianskeho poriadku dostatočné a žalobkyniam vzniklo právo na reľutárnu náhradu a preto je priznanie zadosťučinenia v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka opodstatnené a spravodlivé, pretože takáto náhrada môže aspoň čiastočne prispieť k zmierneniu ich ujmy, čo aj je zmyslom tejto právnej úpravy.

30. Podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

31. Podľa § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

32. Podľa § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka, občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

33. Žalovaný 1/ v konaní namietal svoju pasívnu vecnú legitímáciu s odôvodnením, že za ujmu spôsobenú týmto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti zodpovedá jeho zamestnávateľ podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka a pretože bol prevádzkovateľom vozidla zodpovedá aj podľa § 427 Občianskeho zákonníka. Súd na návrh žalobkyní po predbežnom právnom posúdení pribral zamestnávateľa žalovaného 1/ do konania ako žalovaného 3/ a následne na základe späťvzatia žaloby proti žalovanému 1/, konanie proti nemu v celom rozsahu zastavil. V konaní nebolo sporné a aj bolo preukázané, že žalovaný 1/ bol v čase neoprávneného zásahu zamestnaný u žalovaného 3/ a vykonával pre žalovaného 3/ prácu na základe jeho poverenia a s jeho súhlasom a k zásahu prišlo v súvislosti s plnením si jeho pracovných povinností. Pretože žalovaný 3/ použil žalovaného 1/ na výkon svojej činnosti zodpovedná za nemajetkovú ujmu spôsobenú žalobkyniam podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovenie sa na tento právny vzťah použije s poukazom na § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 26.9.2013 sp. zn. 3Cdo/228/2012. Žalovaný 3/ v priebehu konania preukazoval to, že vynaložil všetko úsilie, ktoré od neho možno požadovať, aby zabránil porušeniu povinností žalovaným 1/ a vzniku ujmy a to školeniami svojich zamestnancov a poskytovaním prevádzky schopných vozidiel. Tieto tvrdenia neboli v konaní sporné, ale sporné bolo to, či vynaložil aj všetko úsilie na to, aby jeho prevádzky schopné vozidlo viedol vodič, ktorého schopnosti nie sú znížené vplyvom plnenia si pracovných povinností, čo žalobkyňa 4/ namietala, pričom jej tvrdenia aj boli prvým výsluchom žalovaného 1/ a rozhodnutím trestného súdu preukázané. Pretože v konaní bolo preukázané, že ujmu žalobkyniam spôsobil jeden zo zamestnancov žalovaného 3/ zavineným porušením svojej právnej povinnosti v rámci plnenia svojich pracovných povinností, nemôže sa žalovaný 3/ zamestnávateľ ako celok úspešne zbaviť svojej zodpovednosti s poukazom na ustanovenie § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Obrana žalovaného 3/ ohľadne nedostatku pasívnej vecnej legitímácie je preto nedôvodná. Žalobkyne netvrdili, že by žalovaný 3/ zodpovedal za spôsobenú ujmu aj podľa § 427 Občianskeho zákonníka, ako prevádzkovateľ vozidla, tak ako sa bránil žalovaný 1/. Pretože tieto skutkové okolnosti neboli predmetom žaloby, súd sa nimi nezaoberal.

34. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovnej zmluve.

35. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

36. Podľa § 4 ods. 4 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

37. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

38. V konaní bola sporná aj pasívna vecná legitímácia žalovaného 2/, ktorý namietal, že povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou osobného motorového vozidla sa nevzťahuje na nároky žalobkyní ako pozostalých titulom ochrany ich osobnosti, pričom poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR. Je nesporné je, že táto otázka bola v posledných rokoch predmetom viacerých rozhodnutí Najvyššieho súdu, Ústavného súdu SR a aj Súdneho dvora EÚ. Súdny dvor EÚ v rozsudku 24.10.2013 R. C-22/12 vo veci prejudiciálnej otázky rozhodol, že povinné zmluvné poistenie má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej

blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Rozhodovacia činnosť Najvyššieho súdu SR sa skutočne v tejto otázke najskôr prikláňala k názoru, že tieto nároky pozostalých nie sú zahrnuté do zákonného poistného krytia (rozhodnutie NS SR z 20.4.2011 sp.zn. 4 Cdo 168/2009 a 31.3.2016 sp.zn. 3 Cdo 301/2012). Ústavný súd SR sa týmito otázkami zaoberal touto problematikou v rozhodnutiach z 29.4.2015 sp. zn. I. ÚS 206/2015, z 16.12.2015 sp. zn. III. ÚS 646/2015, z 16.12.2015 sp. zn. III. ÚS 645/2015, z 17.8.2016 sp. zn. I. ÚS 474/2016. A aj keď niektorí sudcovia vyjadrili odlišné stanovisko Ústavný súd SR v rozhodnutí z 11.10.2016 sp. zn. III. ÚS 666/2016, ktorým sťažnosť pre porušenie zákona ako zjavne neopodstatnenú odmietol uviedol, že extenzívny výklad pojmu "škoda" použitý v Zákone o povinnom zmluvnom poistení nie je aplikáciu práva contra legem, ale ide o zaužívané výkladové postupy a rešpektovanie súvislostí dotknutých právnych inštitútov a kategórií, ktoré umožňuje zmysluplne zahrnúť pod zákonnú terminológiu aj nemajetkovú (imateriálnu) ujmu a probovaných in abstracto v ustanoveniach Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti a takýto záver nie je prejavom svojvôle vedúcej k ústavnej neudržateľnosti, pričom takýto široký výkladom pojmu § 4 PZP je ústavne aj konformný, ako aj eurokonformný. Najvyšší súd SR následne v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cdo 1361/2015 dospel k opačnému názoru ako dovolacie senáty v skorších veciach. Uznesením z 26.6.2017 preto postúpil vec podľa § 46 ods. 1 CSP na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu. Veľký senát po vyžiadaní vyjadrení strán sporu a stanovísk Ministra spravodlivosti SR a generálneho prokurátora SR súladných s jeho názorom oznámil stranám sporu, že rozsudok vyhlási 21.9.2017, čomu však neprišlo, pretože žalovaná poisťovňa vzala dovoľanie späť a veľký senát konanie zastavil. Následne sa Najvyšší súd SR v konaní sp. zn. 1Cdo/156/2017 vyjadril, že sa nestotožňuje s názormi vyjadrenými v rozhodnutiach senátov 3C a 4C. K rovnakému právnemu názoru sa prikláňa aj aktuálna rozhodovacia prax NS SR a to v rozsudku z 31.7.2017 sp.zn. 6MCdo/1/2016, ktoré bolo publikované v zbierke súdnych rozhodnutí pod R 61/2018 a a odvolacích súdov napr. rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 15.3.2017 sp.zn. 5Co 133/2016, Krajského súdu v Nitre z 30.11.2017 sp.zn. 9Co/8/2017 a Krajského súdu v Košiciach z 15.3.2018 sp.zn. 3Co/10/2017. Pretože nárok žalobkyň na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá im bola spôsobená smrťou ich blízkej osoby je nesporne zahrnutý do zákonného poistného krytia podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu je námietka nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 2/ nedôvodná.

39. V konaní bola sporná výška požadovanej peňažnej satisfakcie, ktorú žalovaní namietali s tým, že je neprimeraná, pričom poukazovali na rozhodnutia iných súdov, ktoré pozostalým priznali náhradu nemajetkovej ujmy v nižšej výške, namietali, že žalobkyne nepreukázali všetky dôsledky tohto zásahu, podľa žalovaného 3/ ani žiadne osobitné okolnosti na zvýšenie náhrady a poukazovali na rôznu intenzitu vzájomných vzťahov zo zosnulým. Žalobkyne trvali na tom, že požadovaná výška je primeraná vzhľadom na posun v rozhodovacej praxi súdov, ktoré označili, ktoré tvrdenia namietali žalovaní a rovnako označili iné rozhodnutia súdov. Nesporné je, že výška peňažného zadostučinenia je predmetom voľnej úvahy súdu, avšak ani takéto rozhodnutie nemôže byť arbitrárne a svojvôľne a preto súd musí pri rozhodovaní zohľadňovať okolnosti, pri ktorých prišlo k neoprávnenému zásahu, závažnosť vzniknutej ujmy a v súlade so zásadou rovnosti musí rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a to aj s poukazom na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III ÚS 288/2017. Súd v konaní skúmal kritéria zhrnuté v náleze Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 2844/14, na ktorý poukázal aj žalovaný 2/. Na strane žalobkyň ako poškodených súd skúmal intenzitu ich vzájomného vzťahu s usmrteným manželom, otcom a synom, ich vek a jeho vek, otázku vzájomnej hmotnej závislosti a prípadné poskytnutie inej satisfakcie. Na strane žalovaného 2/ ako škodcu súd skúmal jeho postoj k protiprávnemu konaniu a jeho majetkové pomery, pretože škoda bola podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka ním spôsobená a preto boli tieto námietky nedôvodné.

40. V konaní bolo preukázané, že usmrtený mal v čase smrti 47 rokov a jeho manželka mala 45 rokov, žili dlhodobo v harmonickom manželskom vzťahu, trávili spolu všetok voľný čas a spoločne vychovávali dve deti. Napriek tomu, že žalobkyňa 1/ nepreukázala lekárskymi správami svoje zdravotné problémy, bolo výsluchom všetkých žalobkyň preukázané, že stratu svojho manžela prežívala a aj prežíva veľmi úkorne v dôsledku takého intenzívneho partnerského vzťahu s usmrteným manželom, ktorý podľa názoru súdu nie je bežný. V konaní bolo preukázané, že dcéry usmrteného mali v čase jeho smrti 25 a 14 rokov, obe boli od detstva doposiaľ na otca naviazané, žili s ním a teda oboma rodičmi v spoločnej domácnosti a chodili spolu na dovolenky, otec sa o ne staral, trávili spolu voľný čas a boli si blízki. Matka usmrteného mala v čase jeho smrti 70 rokov, bola vdova a bol to jej jediný syn a napriek tomu, že rovnako nepreukázala lekárskymi správami svoje zdravotné problémy, bolo preukázané, že ich vzájomný vzťah so synom bol intenzívny a pravidelne stretávali, hoci spolu nežili v jednej domácnosti. V konaní bolo preukázané, že vo vzťahu hmotnej závislosti bola k usmrtenému iba jeho maloletá dcéra žalobkyňa

3/, plnoletá dcéra žalobkyňa 2/ a manželka žalobkyňa 4/ boli a aj sú zamestnané a majú príjem. Aj keď nesporne prišlo k zníženiu životnej úrovne rodiny, stratou jej pracujúceho člena, je táto strata vo vzťahu k žalobkyni 1/ a 3/ čiastočne vykompenzovaná vdovským a sirotským dôchodkom. Žalobkyňa 4/ netvrdila a nepreukazovala, že by bola od syna hmotne závislá. Súd pri určovaní výšky náhrady zohľadnil, že hoci vzájomný vzťah žalobkyň a usmrteného bol intenzívny, nebol rovnako intenzívny a ani dopad protiprávneho konania do ich práv nebol rovnaký a preto súd pri určovaní výšky náhrady medzi nimi diferencoval. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že najintenzívnejší vzájomný vzťah bol medzi usmrteným a jeho manželkou žalobkyňou 1/ a aj dopad do jej osobnostných práv bol najvyššej intenzity, pretože stratila pri nehode, pri ktorej bola prítomná, celoživotného partnera, s ktorým žila dlhodobo v harmonickom zväzku, pričom však súd zároveň zohľadnil aj to, že nebola od manžela hmotne závislá. Preukázané bolo, že intenzívny bol aj vzťah žalobkyň 2/ a 3/ k otcovi, aj keď dopad do ich osobnostných práva nebol taký ako u matky. Vzhľadom na to, že žalobkyňa 2/ bola prvorozenou dcérou, hoci nebola na otcovi hmotne závislá a žalobkyňa 3/ bola maloletá a preto bola na otcovi hmotne závislá, súd ich vzťah vzájomný vzťah vyhodnotil ako rovnako intenzívny. Súd nespochybňuje to, že matka jediného syna mala so synom intenzívny vzťah, čoho dôkazom sú aj jeho pravidelné návštevy u matky a pretože je vdova spoliehala sa vo všetko na syna. Súd však zohľadnil to, že spolu nežili dennodenne v spoločnej domácnosti a nebola od syna hmotne závislá. V konaní bolo preukázané, že žalovaný 3/ sa žalobkyniam ospravedlnil a vyjadril ľútosť nad neoprávneným zásahom a hoci to žalobkyne namietali, súd tento postoj zohľadnil. V konaní však preukázané aj to, že žalovaný 3/ neurobil všetky preventívne opatrenia na odvrátenie ujmy podľa § 415 Občianskeho zákonníka. Z priebehu trestného konania a listu žalovaného 1/ bolo preukázané, že aj osoba, ktorú na svoju činnosť použil a to žalovaný 1/ ako pôvodca zásahu sa žalobkyniam ospravedlnil. Urobil tak však len písomne a aj keď sa ku skutku priznal, prijal trestné stíhanie a uložený trest a v jeho konaní neboli zistené žiadne priťažujúce okolnosti, svojim ďalším postojom v konaní voči žalobkyniam nespĺňal ani elementárne základy slušnosti a preto súd túto jeho satisfakciu zohľadnil iba čiastočne. V konaní nebolo sporné, že žiadna iná satisfakcia nebola žalobkyniam poskytnutá a ani to, že majetkové pomery žalovaného 2/ nie sú nepriaznivé. Súd zohľadnil aj rozhodnutia iných súdov v obdobných veciach a to tie, ktoré označili strany, ale aj tie, o ktorých má vedomosť z vlastnej rozhodovacej činnosti. Hoci prišlo k posunu v rozhodovaní, čo do výšky priznávaných súm, nebolo to v takom časovom horizonte, ako tvrdili žalobkyne. Rozhodnutia, ktoré označili sú z roku 2015 a všetkými s výnimkou jedného priznali súdy náhradu nemajetkovej ujmy iba jednému oprávnenému pozostalému manželovi za smrť manželky a to rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 1.7.2015 sp. zn. 24Co/368/2015 vo výške 40 000 eur, rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 20.5.2015 sp. zn. 4Co/658/2014 vo výške 50 000 eur a rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 9.9.2018 sp. zn. 7Co/578/2014 vo výške 45 000 eur za smrť manželky a dvoch detí. Iba rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30.7.2015 sp. zn. 12Co/465/2014 bola priznaná náhrada pozostalej manželky za smrť manžela a každému z pozostalých maloletých detí za smrť otca vo výške 33 500 eur. Súd prihliadol na aktuálne obdobné rozhodnutia z roku 2017 a to Krajského súdu v Nitre z 11.5.2017 sp. zn. 9Co/267/2016, ktorý priznal plnoletej dcére za smrť otca, na ktorého bola naviazaná, pretože ju od smrti matky vo veku jej 5 rokov sám vychoval 10.000 eur, Krajského súdu v Nitre z 30.11.2017 sp. zn. 9Co/8/2017, ktorý priznal náhradu mal. dcére za smrť otca 15 000 eur, každému z rodičov, ktorí so synom nežili v spoločnej domácnosti 10.000 eur a jeho družke 25.000 eur. Súd poukazuje aj na ostatné rozhodnutie Krajského súdu v Nitre z 24.4.2019 sp. zn. 25Co/273/2018, ktorý priznal nižšie sumy a to manželke za smrť manželky náhradu vo výške 20 000 eur a každej z jeho dcér náhradu vo výške 15 000 eur.

41. Je nesporné, že ujma, ktorá bola žalobkyniam spôsobená je nenapraviteľná, ale prisúdená výška musí pôsobiť na zodpovedný subjekt tak, aby sa snažil obdobným zásahom predchádzať a nemá byť predmetom obohacovania sa pozostalých. Súd preto pri zohľadnení všetkých kritérií a porovnaním s rozhodnutiami iných súdov rozhodol, že žalovaní 2/ a 3/ sú povinní zaplatiť žalobkyni 1/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20 000 eur, žalobkyni 2/ vo výške 15 000 eur, žalobkyni 3/ vo výške 15 000 eur a žalobkyni 4/ vo výške 10 000 eur a vo zvyšnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. Pretože žalobkyne požadovali zaplatiť plnenie v lehote 3 dni od právoplatnosti, proti čomu žalovaní nenamietali, rozhodol súd, že priznané plnenie sú povinní podľa § 232 ods. 3 CSP zaplatiť žalobkyniam v lehote 3 dni od právoplatnosti tohto rozsudku. Pretože žalovaní nie sú solidárni dlžníci, rozhodol súd, že plnením jedeného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého plniť.

42. O náhrade trov konania vo vyhovujúcej časti rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 CSP a žalobkyniam priznal náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP v rozsahu 100 %, pretože boli celkom úspešné čo

do základu nároku, aj keď nie čo do priznanej výšky nároku, pričom žalovaní neuviedli žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP a ani ich súd nezhliadol. Aj v tomto konaní je potrebné aplikovať zásadu úspechu podľa § 255 ods. 1 CSP, ale tým, že žalobkyniam bola priznaná aspoň časť nároku, boli čo do právneho základu nároku celkom úspešné a preto majú nárok na náhradu trov v rozsahu 100 % proti neúspešným žalovaním 2/ a 3/. Súd v tomto smere poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR IV. ÚS 71/2019-12 z 07.02.2019, ktorý sťažnosť pre porušenie zákona rozhodnutím súdu, ktorý takto postupoval odmietol. O výške trov rozhodne vyšší súdny úradník podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia, pričom bude vychádzať z priznanej sumy.

43. Pretože žalobkyňa vzala žalobu späť pred začatím pojednávania, súd konanie o žalobe žalobkyne 1/ o zaplatenie škody 3745,60 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne od 11.11.2017 do zaplatenia zastavil podľa § 145 ods. 2 veta druhá CSP. Súd rozhodol o zastavení konania v tejto časti len proti žalovanému 2/, pretože proti žalovanému 1/ bolo zastavené celé konanie a žalovaný 3/ nebol v tom čase stranou sporu. O náhrade trov konania v tejto časti rozhodol súd rovnako podľa § 262 ods. 1 CSP a hoci zastavenie konania podľa § 256 ods. 1 CSP zavinila žalobkyňa 1/, žalovanému 2/ žiadne trovy nevznikli a tak mu ich náhradu nepriznal.

44. Pretože žalobkyniam bola nemajetková ujma spôsobená trestným činom, boli podľa § 4 ods. 2 písm. j) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov oslobodené od platenia súdneho poplatku. Pretože súd ich žalobe čiastočne vyhovel, rozhodol podľa § 2 ods. 2 veta prvá tohto zákona, že žalovaní 2/ a 3/ sú povinní zaplatiť súdny poplatok zo žaloby podľa položky 7b sadzobníka zákona č. 71/1992 Zb. súdnych poplatkov 1866 eur a to podľa písm. a) vo výške 66 eur a písm. b) vo výške 1800 eur, pretože 3 % z 60 000 je 1800 eur s tým, že plnením jedného s nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého plniť.

Poučenie:

Proti výroku I. až V. tohto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre. (§ 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.

Proti výroku VI. tohto rozsudku nie je odvolanie prípustné (§ 355 odsek 2 CSP v spojení s § 357 CSP)